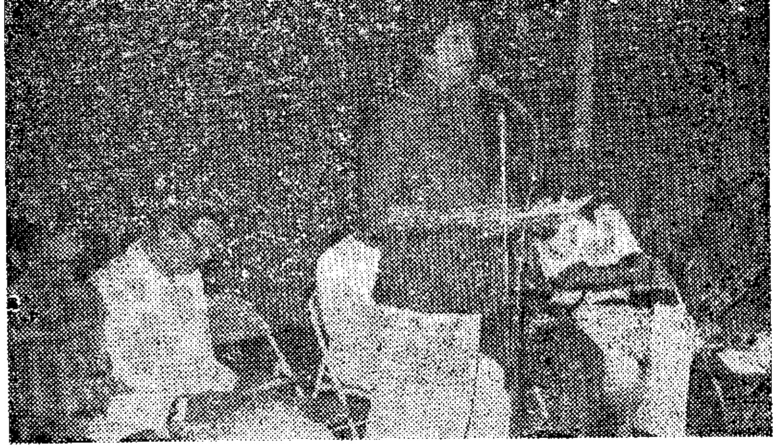

ఇటీవల సికిందరాబాదు సాంస్కృతిక సంస్థ. బాలాజీ ఆర్ట్ థియేటర్స్ వార్షికోత్సవం వైభవంగా జరిగింది. ఆ సందర్భంగా జరిగిన సభలో చలనచిత్ర నటుడు శ్రీ మురళీమోహన్ ప్రసంగిస్తున్నారు. శ్రీ పి. ఎల్. నారాయణ, శ్రీ కట్టా సుబ్బారావు కూడా చిత్రంలో వున్నారు.

ఆంధ్రా విశ్వవిద్యాలయ ఉపాధ్యక్షులుగా నియమితులైన శ్రీ ఆవుల సాంబశివరావు సన్మాన సభలో స్వాగతోపన్యాసం యిస్తున్న డా॥ సుంకు బలరాం (అధ్యక్షులు భావన ఆర్ట్స్ థియేటర్స్) ఆశీనులైన వారు : డా॥ దాశరథి (ఆస్థాన కవి), ప్రొ॥ జాఫర్ నిజాం (ఉపాధ్యక్షులు, కాకతీయ విశ్వవిద్యాలయం) సన్మానితులు శ్రీ ఆవుల సాంబశివరావు. డైరెక్టర్ జనరల్ ఆఫ్ పోలీస్, శ్రీ ఎం. వి. నారాయణరావు, శ్రీ జి. రామిరెడ్డి (ఉపాధ్యక్షులు ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయం)

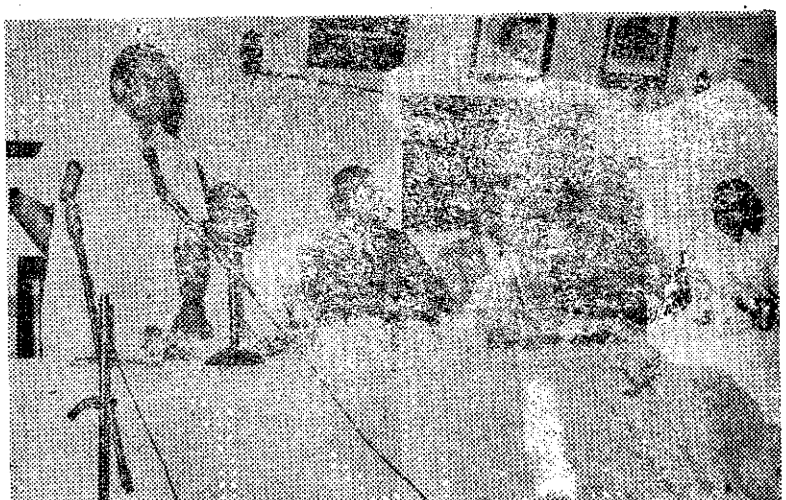

ఆకుపచ్చ లోయ

ఆంగ్ల మూలం : పి. సి. నెట్టో   అనువాదం : 'అభిమన్యు'

ఆవు పేడతో అలికిన నేల మీద పడుకుని వుంది పార్వతి. గుడిసెకు పైకప్పుగా పరిచిన సీనారేకుల సందుల్లోంచి ప్రసరిస్తున్న ఉషః కిరణాలు చిగురుటాకుల్లా వున్న పార్వతి [illegible] రెప్పల్ని వెచ్చగా తాకాయి. నెమ్మదిగా కళ్ళు తెరిచింది పార్వతి! నిద్రమత్తు వదల్లేదింకా! చిన్ని నోరు తెరిచి [illegible]

కంగా ఆవులిస్తూ పక్కకు పత్తి గిల్లింది. గుడిశె గోడ పైభాగాన ప్రాకుతున్న ఎలుకొకటి పార్వతి దృష్టికి సోకింది!

మరి కాసేపటికి వీధిలోని కొళాయి చప్పుడు విన్నది పార్వతి! అక్కడ గుమిగూడిన మురికి వాడ వాసులు నీళ్ళ కోసం హోరాహోరి పోరాడుకున్నారు. ఇద్దరు గృహిణులయితే నోటి కొచ్చి నట్టు తిట్టు కుంటున్నారు. చేతులూ కలిసాయి!

మునగచెట్టు మీది పిచ్చుకల కిచ కిచలు పార్వతికి స్పష్టంగా వినబడు తున్నాయి: పార్వతి తల్లి దుర్గ ఆదు ర్దాగా లేపింది కూతుర్ని!

"లేమ్మా-లే! పంపు కట్టేసే లోపుగా నీళ్ళు తెచ్చి నింపు తల్లీ, నా కెందుకో అలసటగా వుంది. కాసేపు పడుకుం టాను. నువ్వు లేమ్మా."

"లేస్తానే. నీళ్ళు నింపి, ఇంటి ముందు వూడ్చి, కళ్ళాపి కూడా చల్లు తాను." అంది పార్వతి ఉత్సాహంగా లేస్తూ.

పార్సెల్ పెట్టెల చెక్కలతో తయారు చేసిన ఓటి తలుపు తెరుచు కుని బయటికి నడిచింది పార్వతి.

చలిగాలి పార్వతి చెంపలను కోసు కుంటూ వీస్తోంది! చిరిగిన స్కర్ట్, దారాలు సాగుతున్న బ్లౌజ్ చలి బారి నుండి పార్వతిని రక్షించలేక పోతు న్నాయి! ఒక్కసారి గజగజ వణికి పోయింది! గుడిశె వెనక వున్న మురికి కాలవ దాటుతుంటే ముసురు పట్టి నట్లున్న దోమలు పార్వతి ముఖాన్ని తెరలా కప్పేశాయి! ఒక పక్కన పం దులు పోరాడుతూ, సరసమాడు కుంటు న్నాయి. దిబ్బల మీద గుమిగూడిన కోళ్ళు పేడ కెళ్ళగించి పోస్తున్నాయి. పాల వ్యాన్, సీసాల గలగల శబ్దంతో మేలుకొలుపు పాడుతోంది, ఉద యాన్ని సూచిస్తూ!

కొళాయి దగ్గర చిలుం పట్టిన సత్తు డబ్బాతో నీళ్లు తీసుకుని ముఖం కడు క్కుంది పార్వతి. తర్వాత కుండ నింపు కుంది! కుండ చాల బరువుగాను, నిండు గాను వుండటం చేత నెత్తి నెట్టుకు నడిచి పోతుంటే నీళ్ళు తొణికి పార్వతి బట్టలు బాగా తడిసి పోయాయి!

దుర్గ బయటి కొచ్చి కాళ్లూ, ముఖం కడుక్కుంది. వెంటనే పార్వతిని వెంట బెట్టుకుని టీ స్టాల్‌కు బయల్దేరింది.

అక్కడ తినుబండారాల మీద మూగుతున్న ఈగలు, గోడల మీద ప్రాకుతున్న బల్లులు కాకా హోటల్ స్థాయిని సార్థక పరుస్తున్నాయి!

దుర్గ, పార్వతి చెరో బన్ తిని టీ త్రాగారు. కాని పార్వతి గొంతులో నుంచి ఎండి పోయిన రొట్టె ముక్కలు సుఖంగా జారకపోగా, రాచుకు పోయి నానా బాధ పెట్టాయి! వేడి టీ మాత్రం కొంత వెచ్చదనం కలిగించి వణికి పోతున్న వంటికి ఉపశమనం చేకూ ర్చింది!

మరి కాసేపటికి బక్కెటు, చీపురూ తీసుకుని తన పనిమీద వెళ్ళి పోయింది దుర్గ!

దుర్గ భర్త త్రాగుబోతు. పార్వతి పసి బిడ్డగా వుండగానే దుర్గ వంటరిదై పోయింది!

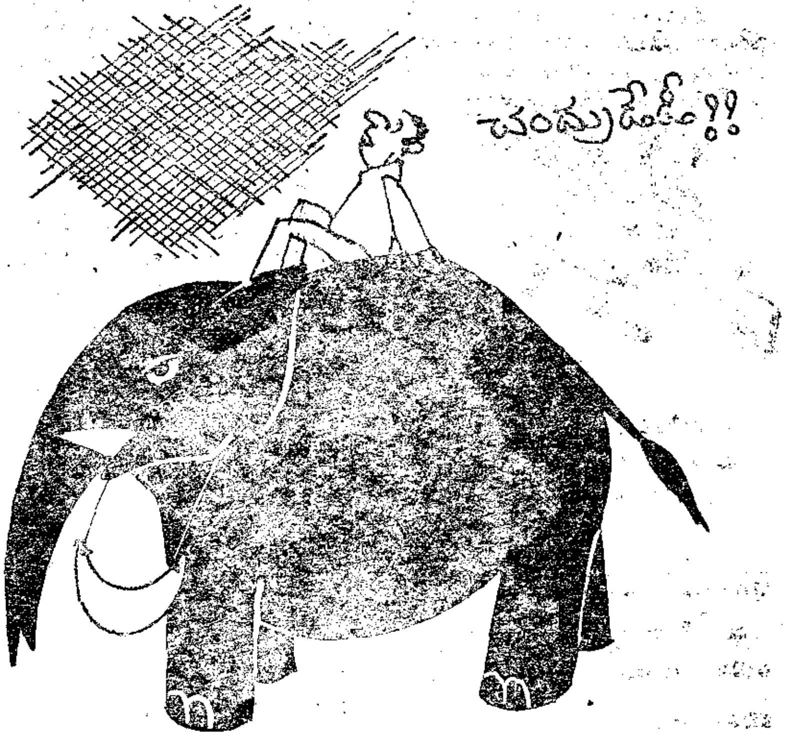

ఆకాశంలో ఏనుగు మెడలో
వెండి గంటలా వేలాడే చంద్రుడు

— దేవిప్రియ

పగలంతా మునగ చెట్టు నీడలో స్వప్న జగత్తును సృష్టించుకుంటూ వుంటుంది చిన్న పార్వతి! దిన చర్యలో అదీ ఒక భాగమే!

దుర్గ పని మీద వెళ్ళి పోగానే, మునగచెట్టు ఎక్కి అందిన మునక్కా డలు కోసింది పార్వతి: రాత్రిళ్లు మున క్కాడల పులుసుతో తృప్తి పడటం ఆ తల్లీ, కూతుళ్ళకు అనివార్యమైన అల వాటు!

మునక్కాడలు కోస్తున్న పార్వతి చూపులు అకస్మాత్తుగా రోడ్డు కవతల వేపు నేత్రానంద కరంగా వున్న అంద మైన ఇళ్ళ వేపు పయనించాయి! ఆ ఇళ్ళలోని పిల్లల ఆనందోత్సాహాల సంగీతం, నవ్వుల కోలాహలం గాలిలో

కవితకి కార్టూన్ :

పరణించిన అవ్వ నగలు
మన కాలేజీ అమ్మాయి
ఎంతపోరినా పెట్టుకోదు:

— తిలక్

తెలివస్తూ పార్వతికి వినిపిస్తున్నాయి. క్షణంలో పార్వతి కళ్ల తన చిన్న శరీరానికి అతుక్కుని చిరిగి, మాసి

కవితకి కార్టూన్ :

నవీన విశ్వవిద్యాలయాల్లో
పురాణ కవిత్వంలాగ!

— శ్రీ శ్రీ

పోయిన స్కర్ట్ మీదికి వాలి పోయాయి. గొంతు నొప్పిగానూ, వొళ్ళంతా వేడిగానూ అనిపించింది పార్వతికి. రేపే సంక్రాంతి పండగనీ, వేసుకోవటానికి తనకు కొత్త బట్టలు లేవన్న సంగతీ గుర్తు కొచ్చింది!

దుర్గ సాయంత్రం ఇంటికి తిరిగొచ్చే సరికి పార్వతి బయట ఆడుకుంటూ కనిపించలేదు. లోపలికి వెళ్ళాక నేలకు అంటుకుపోయి పడుకుని వున్న బిడ్డను చూసింది. పార్వతి వళ్లు సలసల కాగి పోతోంది! ఊపిరి తీసుకోవటానికి కూడ ఎంతో కష్ట పడుతోంది! విపరీతమైన గొంతు నొప్పి!

'ఏమైందమ్మా' అనడిగింది దుర్గ ఆరాటంగా.

"నువ్వేం కంగారు పడకమ్మా. రేపటి కల్లా తగ్గిపోతుంది. సరేగానమ్మా, రేపే కదూ సంక్రాంతి పండగ! ఆ వాకలాళ్ళ అమ్మాయి ఎంచక్కా కొత్త బట్టలు వేసుకుంటుందో: నాకు లేవుగా అమ్మా."

"నా దగ్గర డబ్బుల్లేవమ్మా! ఏం చేయను చెప్పు?"

"రోడ్డు కవతల ఇళ్ళలో వుంటుందే, తెల్లగా, ఎత్తుగా-ఆమె ఇంటికి వెళ్ళి వాళ్ళ పాప పాత బట్టలు అడిగి తీసుకురామ్మా. ఆ పాప కూడా సరిగ్గా నా అంతే వుంటుంది. ఆ పాప బట్టలు నాకు బాగా సరిపోతాయి. నేనూ నీతో వచ్చేదాన్నే. నా కాళ్లు వణికి పోతున్నాయే. నడవలేను."

"మా తల్లికదే! ముందు నీకు మందులు కొనుక్కుని రావాలమ్మా. మందులకే డబ్బులేదు. రేపు ధర్మాసుపత్రికి తీసుకెళతాలే!"

పగలంతా వీధులన్నీ వూడ్చి అలసిపోయిన దుర్గ ఓపిక తెచ్చుకుని ఎదురుగా వున్న ఇళ్ళవైపు నడకసాగించింది. కొద్ది సేపట్లోనే అనుకున్న ఇంటి తలుపు తట్టింది దుర్గ. ఆ ఇల్లాలు వచ్చే స్వల్ప వ్యవధిలోనే ఆ ఇంటి వంటింటి నుంచి ప్రసారమవుతున్న రకరకాల ఘుమ ఘుమలు దుర్గ నాసికా పుటాల్ని రెచ్చగొట్టాయి! అకస్మాత్తుగా దుర్గ కళ్ళల్లో నీళ్లు పేరుకుని, ఆకలి కరకరలాడింది!

ఇంతలో తలుపు తెరిచింది ఇల్లాలు! తన వ్యధను దాచుకోవటానికి దుర్గ గబగబ చీర కొంగుతో ముఖం తుడుచుకుంది!

"ఏం కావాలి?" అనడిగిందా ఇల్లాలు సాత్వికంగానే.

"ఏం లేదమ్మగారూ. నేను చాలా పేదదాన్ని. ఆ మురికి వాడల్లో వుంటూ వీధు[illegible] బ్రతుకుతుంటాను. మీ పాపయి[illegible] బిడ్డ నాకూ వుందమ్మా. రేపు సంక్రాంతి పండగ కదమ్మా—నా బిడ్డకు కొత్త బట్టల్లేవు. నా దగ్గర కొనటానికి డబ్బులేదు. మీ పాప బట్టల్లో పాతదో జత వుంటే దయ చేయండమ్మా. నా బిడ్డ పొంగి పోతుంది. మహా ఆనందపడి పోతుందమ్మగారూ"

దుర్గ చెప్పిందంతా విని ఆ ఇల్లాలు విచారంగా ముఖం పెట్టి లోపలికి వెళ్ళింది. కొద్ది సేపటికి ఓ బ్లౌజ్, ఆకు వచ్చ రంగు బెల్ బాటమ్ పాంటొకటి

కవితకి కార్టూన్ :

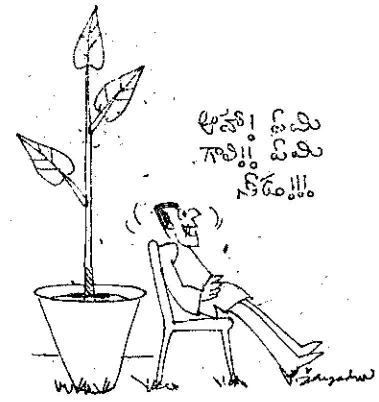

గార్డెన్ రెస్టారెంట్ చల్లగాలిని
రుచి మరిగిన వాణ్ణి నేను.

— దేవిప్రియ

తీసుకొచ్చి యిచ్చింది దుర్గకు. ఆ తల్లి ఆనందానికి అంతు లేదు. కళ్ళతోనే

కవితకి కార్టూన్ :

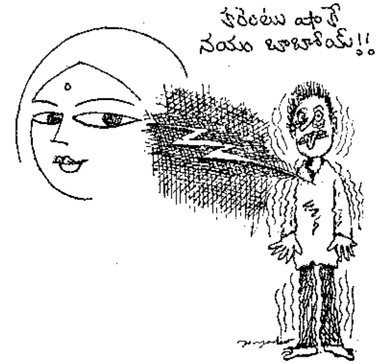

విలాస వతుల క్రీగంటి చూపునుండి
విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరా చేస్తారు

— తిలక్

కవితకి కార్టూన్ :

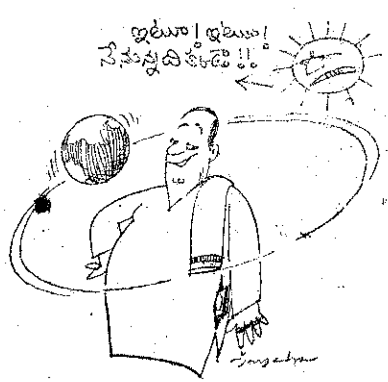

భూమి తనచుట్టూ తాను తిరుగుతూ
ధనవంతుడి చుట్టూ తిరుగుతుంది
— తిలక్

కృతజ్ఞత తెలియజేసి, ఒక్క పరుగున గుడిశె దగ్గర వాలి, పార్వతి చేతుల్లో పెట్టింది దుస్తులు.

ఆకుపచ్చని బెల్‌బాటమ్ ప్యాంట్ చూసేసరికి పార్వతి కళ్ళల్లో కోటి దీపాలు వెలిగాయి!

'అమ్మా, రేపు తలంటి పోసుకుని యీ బట్టలు వేసుకుంటాను' అంది సంక్రాంతి సంబరమంతా తానొక్కతే అనుభవించబోతున్న అనుభూతితో.

దుర్గ మనసు తేలిక పడింది! మెల్లగా వంట ప్రయత్నంలోకి దిగింది! అన్నం ఉడకగానే పార్వతి కోసం మట్టి పాత్రలో పెట్టింది. కాని పార్వతి చూపులు, పలవరింతలు గమనించిన దుర్గకు కాళ్ళాడలేదు. వారం క్రితం తమ మురికివాడలో వ్యాపించిన డిఫ్తీరియా వ్యాధి గుర్తొచ్చి ఆమె గుండె ఒక క్షణం లయతప్పినట్లయింది! ఆ రాత్రంతా దుర్గ కంటి మీద కునుకు లేదు.

పార్వతి తెల్లవార్లూ పలవరిస్తూనే వుంది. మునగచెట్టు మీద పారాడే ఆకు పచ్చని గొంగళి పురుగులు, సీతాకోక చిలకల్లా ఎలా వెండిలా మెరుస్తూ రంగు మార్చుకునేదీ పార్వతి పలవరింతల్లో అదో ఘోషగా వినిపిస్తూనే వుంది.

ఉదయం కోసం నిరీక్షిస్తూ నిద్రకు దూరమైంది దుర్గ అసహనంగా - ఆరాటంగా.

భారంగా తెల్లవారింది.

మునగచెట్టు మీద పిచ్చుకల కిచకిచలు ప్రారంభమయ్యాయి! గుమ్మాల ముందు రంగ వల్లులు తీర్చి దిద్దటంలో నిమగ్నమయ్యారు వాడలోని స్త్రీలూ, ఆడపిల్లలూ - సంక్రాంతి తెచ్చిన ఉత్సాహం అక్కడి పేద ప్రజల్లో కెరటాల్లా ఉప్పొంగుతోంది.

అంతలో దుర్గ తలుపు తీసుకుని బయటికి పరుగెత్తుకుంటూ వచ్చింది- గుండెలు బాదుకుంటూ-పంచ భూతాల్ని కంపింపజేస్తూ! అక్కడి వాతావరణం క్షణంలో ఓ విషాద గీతంలా మారిపోయింది.

మధ్యాహ్నం పన్నెండు గంటలకు చెరగని చిరునవ్వుతో, చెదరని రెండు జడలతో ఆకుపచ్చ బెల్‌బాటం ప్యాంట్‌ను తోడు చేసుకుని మహా ప్రస్థానం సాగించింది-పన్నెండేళ్ళ పేద బాలిక పార్వతి — మృత్యువునే జీవితంగా మలుచుకుని. ❋

సీరియల్ సౌభాగ్యలత

ఆరేకపూడి (కోడూరి) కౌసల్యాదేవీ రామశాస్త్రి

(గత సంచిక తరువాయి)

5

"పది రోజులుగా చూస్తున్నాను—నా మాటకు ఏమైనా అనుకూలంగా సమాధానం చెప్తావేమోనని, అసలా విషయమే మరచావా ఏం?"

డైనింగ్ టేబుల్ వద్ద విశ్వేశ్వరి కుమార్తె శశిరేఖను ఉద్దేశించి అన్నది.

రఘురామయ్యా, వకుళా కూడా అక్కడే వున్నారు.

"మాట్లాడవేమిటి శశీ?" రెట్టించింది విశ్వేశ్వరి.

పసి పిల్లలా స్పూన్స్‌తో ఆడుకొంటున్న శశిరేఖ విసుగ్గా చూసింది.

"ఏమిటమ్మా?"

"అదే. వి[illegible]విషయం. ఏ నిర్ణయానికి వచ్చావని?"

శశిరేఖ [illegible]రంగా మారిపోయింది.

"చెప్పాను కదమ్మా. అదే నా నిర్ణయం!" స్థిరంగా అన్నది.

ఆ సమాధానం వేడిని తట్టుకోలేనట్టు రఘురామయ్య భోజనం ఆపి వెనక్కు జార్లబడిపోయాడు.

"ఇంత పెంకె దానివనీ, తెలివి తక్కువ దానివనీ ఎప్పుడూ అనుకోలేదు. మధ్యాహ్నం శ్రీమంత్ నీ కోసం రెండు సార్లు వచ్చాడు. అసలు నువ్వతడికి కన్పించనేలేదట ఊరి నుండి వచ్చాక?"

తల్లి మాటలు శశిరేఖకు కోపం తెప్పించాయి.

"నేను లేనపుడు అతడు రావడం నా నేరం కాదు. అయినా ఏమిటి అతగాడిని అంత కలుసుకోవలసిన అవసరం నాకు?. తీవ్రంగా అడిగింది".